

Guia Docent de l'assignatura

Any 2024 - 2025

BASES ÈTIQUES I METODOLÒGIQUES DE LA INFERMERIA

Codi: 106107

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OB	1	2

Contacte	Ús dels idiomes
<p>Responsable:</p> <p>Campillo Zaragoza, Beatriz bcampillo@santpau.cat</p> <p>Professorat:</p> <p>Campillo Zaragoza, Beatriz bcampillo@santpau.cat</p> <p>Torres Quintana, Antonio atorresq@santpau.cat</p>	<ul style="list-style-type: none">Grup 1: Català

Prerequisits

No hi ha prerequisits oficials, però es recomana haver cursat l'assignatura de Evolució de les Cures i el Pensament Infermer.

Contextualització i objectius

Aquesta assignatura forma part del mòdul de formació Ciències de la Infermeria, matèria Bases de la Infermeria i està planificada en el segon semestre del grau.

L'Exercici d'una professió exigeix assumir responsabilitats que deriven de les seves competències. En el nostre cas, cuida de les persones, exigeix prendre decisions reflexionades i raonades, que tinguin en compte no només els drets, sinó també els valors i les creences.

Al llarg de tot el recorregut com a professional, el futur de la infermera, ja sigui en l'àmbit assistencial, docent, d'investigació o de gestió, es pot trobar amb situacions de cura en que sigui necessari que hagi desenvolupat una elevada competència científica-tècnica i ètica. S'inicia amb aquesta assignatura un camí que ha d'estar present al llarg de tota la seva trajectòria i que deurà reprendre en moltes ocasions per reflexionar sobre les seves actuacions i la presa de decisions.

Es a partir d'aquesta assignatura que es treballarà per comprendre i conèixer per una part l'entorn legal on s'inscriuen els drets de la persona i les seves obligacions com a professional i, per una altra part, els principals conceptes en relació al comportament moral i ètic.

El propòsit d'aquesta assignatura es motivar la reflexió i l'anàlisi de l'estudiant dels principis i valors que fonamenten la conducta humana i la pràctica professional a la vegada, sensibilitzar-los en la importància de conèixer les normes i regulacions vigents que incideixen en la pràctica infermera.

La finalitat de l'assignatura és descriure i comprendre la importància de la utilització d'una metodologia de treball que permeti dispensar cures de qualitat de forma estructurada i sistemàtica en base al model infermer adoptat.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

1. Descriure els aspectes metodològics que guien la pràctica infermera.
2. Adquirir les habilitats i actituds de pensament crític.
3. Avaluar les relacions entre el procés infermer i al presa de decisions basades en les millors evidències com aplicacions del pensament crític.
4. Identificar i descriure les obligacions i les responsabilitats que incideixen en l'exercici professional de la Infermeria.
5. Demostrar la capacitat d'aplicar un anàlisi crític, una valoració de les situacions assistencials partint del seu coneixement i el respecte a les normes legals, els principis ètics i els drets i valors de les persones.
6. Mostrar una actitud analítica, reflexiva i de respecte a les idees dels demés al integrar-se en els grups de treball.

Competències i resultats d'aprenentatge

Competència	Resultats d'aprenentatge
ESPECÍFIQUES	
E03. Aplicar els fonaments i principis teòrics i metodològics de la Infermeria.	E03.03. Identificar problemes infermers i problemes de col·laboració, emprant la metodologia infermera i els llenguatges estandarditzats vigents. E03.06. Identificar els llenguatges estandarditzats i les taxonomies infermeres més emprades en relació als diagnòstics infermers, criteris de resultats i intervencions.
E05. Dissenyar sistemes de cures adreçades a les persones, família o grups, avaluant llur impacte i establint les modificacions oportunes.	E05.02. Identificar les diferents etapes del procés infermer i llur aplicació específica davant les respostes de les persones en les alteracions de salut. E05.03. Determinar els criteris de resultats adequats als problemes d'Infermeria detectats.
E06. Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.	E06.05. Aplicar l'evidència científica en la planificació i desenvolupament de les cures infermeres.
E07. Demostrar que comprèn sense prejudicis a les persones, considerant llurs aspectes físics, psicològics i socials, com individus autònoms i independents, assegurant el respecte a les seves opinions, creences i valors, garantint el dret a la intimitat mitjançant la confidencialitat i el secret professional.	E07.05. Indicar mesures que garanteixin el respecte a les opinions, creences i valors de les persones com a individus autònoms i independents. E07.06. Demostrar la importància de la confidencialitat, intimitat i secret professional en les cures infermeres. E07.07. Considerar els aspectes físics, psicològics i socials en les situacions conflictives des d'un punt de vista bio-ètic per arribar a una resolució final. E07.08. Analitzar els aspectes físics, psicològics i socials que influeixin en l'autonomia i la independència dels individus. E07.09. Indicar les intervencions necessàries per mostrar comprensió i respecte cap a la persona com individu autònom i independent.

<p>E08. Promoure i respectar el dret de participació, informació, autonomia i el consentiment informat en la presa de decisions de les persones ateses, acord amb la forma en que viuen el seu procés de salut – malaltia.</p>	<p>E08.01. Descriure els processos per promoure la participació i l'autonomia de la persona en la presa de decisions en el seu procés de salut – malaltia.</p> <p>E08.02. Explicar els principis ètics i bases del consentiment informat.</p> <p>E08.03. Reflexionar sobre el dret a la informació i la participació garantint l'autonomia en la presa de decisions i la confidencialitat de la informació.</p>
<p>E12. Demostrar que coneix el codi ètic i deontològic de la Infermeria Espanyola i comprèn les implicacions ètiques de la salut en un context mundial en transformació.</p>	<p>E12.01. Identificar els conceptes de deontologia professional, bio-ètica, fonaments del dret i la legislació espanyola en relació l'àmbit sanitari.</p> <p>E12.02. Analitzar el codi ètic i deontològic de la Infermeria, així com la normativa legal vigent referent a l'assistència sanitària.</p> <p>E12.03. Reconèixer drets fonamentals de la persona basada en el codi deontològic d'Infermeria.</p> <p>E12.04. Analitzar situacions de cures infermeres relacionades amb plantejaments ètics.</p>
<p>E20. Utilitzar la metodologia científica en les seves intervencions.</p>	<p>E20.03. Desenvolupar habilitats d'aplicació del mètode científic en les intervencions infermeres.</p>
<p>GENERALS / BÀSIQUES</p>	
<p>G03. Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte per als drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.</p>	<p>G03.01. Explicar el codi deontològic d'Infermeria.</p> <p>G03.02. Analitzar críticament els principis i valors que regeixen l'exercici de la professió infermera.</p> <p>G03.03. Analitzar les dificultats, els prejudicis i les discriminacions, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.</p> <p>G03.04. Identificar en les cures infermeres accions que respectin els principis de responsabilitat ètica, els drets i els deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.</p> <p>G03.05. Descriure els drets i els deures dels usuaris dels Serveis de Salut.</p> <p>G03.06. Explicar els principis ètics implicats en la investigació Infermera.</p>
<p>B01. Que els estudiants hagin demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i es sol trobar a un nivell que, si bé se secundar en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.</p>	

Contingut

MÓDULO 1. Responsabilitat Infermera. Ètica i bioètica.

Tema 1. La infermera i la responsabilitat.

Tema 2. Principals normatives i paper infermer.

Tema 3. Definició i conceptes bàsics.

Tema 4. La ètica i la professió.

Tema 5. La bioètica. Paper infermer en situacions concretes.

MÓDULO 2. Pensament crític i procés infermer.

Tema 6. Pensament crític i procés infermer.

MÓDULO 3. Adopció d'un model en la pràctica.

Tema 7. Model de Virginia Henderson.

Tema 8. Necessitats bàsiques.

MÓDULO 4. Procés infermer.

Tema 9. Metodologia infermera. Del pensament a la estandardització.

Tema 10. Etapes del procés infermer.

Tema 11. Taxonomies infermeres.

Tema 12. Registre i informació en la pràctica professional infermera.

Metodologia

Amb la finalitat de desenvolupar les competències pròpies de l'assignatura, la metodologia a seguir, en funció del tipus de sessions, és la següent:

- **Classes teòriques interactives:**

S'utilitza principalment la classe magistral, mitjançant la transmissió de informació en un temps ocupat principalment per l'exposició oral i el suport de les TIC's. Durant la classe teòrica es poden plantejar preguntes i dubtes, introduir activitats pràctiques, orientar la recerca d'informació o provocar el debat individual o en grup.

- **Sessions pràctiques:**

L'estratègia metodològica central a utilitzar és l'aprenentatge cooperatiu, treballant en grup activitats d'aprenentatge amb finalitats comuns. Es fan comentaris, anàlisi d'articles i de casos.

Es requereix de treball continuat i d'una actitud participativa de l'estudiant en les diverses activitats docents. Les tutories poden ser presencials o en línia, individuals o en grup.

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides . Teoria (TE) . Pràctiques d'aula (PAUL)	45	1,8	<i>E03.03, E03.06, E05.02, E05.03, E06.05, E07.05, E07.06, E07.07, E07.08, E07.09, E08.03, E12.01, E12.03, E12.04, E20.03, B01 G03.01, G03.02, G03.03, G03.04, G03.05, G03.06</i>
Tipus: Supervisades . Tutories	1	0,04	<i>E03.03, E03.06, E05.02, E05.03, E06.05, E07.05, E07.06, E07.07, E07.08, E07.09, E08.03, E12.01, E12.03, E12.04, E20.03, B01 G03.01, G03.02, G03.03, G03.04, G03.05, G03.06</i>
Tipus: Autònomes: . Lectura d'articles / informes d'interès. . Estudi personal. . Consultes bibliogràfiques i documents.	90	3,6	<i>E03.03, E03.06, E05.02, E05.03, E06.05, E07.05, E07.06, E07.07, E07.08, E07.09, E08.03, E12.01, E12.03, E12.04, E20.03, B01 G03.01, G03.02, G03.03, G03.04, G03.05, G03.06</i>

El professorat destinarà aproximadament uns 15 minuts un cop finalitzada l'assignatura a permetre que els seus estudiants puguin respondre les enquestes de valoració sobre l'actuació docent i l'assignatura.

Avaluació

AVALUACIÓ CONTINUADA MÒDUL I	
INDICADOR I	INDICADOR II
Exercicis aula	Prova escrita _ Resolució d'un cas.
OBJECTIVAT PER	OBJECTIVAT PER
Exercici entregat	Prova escrita individual _ Resolució d'un cas.
VALOR SI/NO	VALOR (segons contingut)
100% = 10	0-10
90% = 9	
80% = 8	
70% = 7	
60% = 6	
50% = 5	
40% = 4	
30% = 3	
20% = 2	
10% = 1	
PONDERACIÓ	PONDERACIÓ
25%	Prova escrita individual _ 25%

Per aprovar l'assignatura, han d'estar aprovats tots dos mòduls. La qualificació de l'assignatura vindrà donada per la suma de les ponderacions de totes les proves sempre que s'obtingui una puntuació mínima de 5 sobre 10 en cadascuna de les proves escrites.

En la prova escrita tipus test (preguntes d'elecció múltiple), les respostes negatives resten segons la següent fórmula: $x = \text{encerts} - (\text{errors} / k - 1)$, essent k el número d'opcions de respostes. Així en el tipus d'examen més freqüent de 5 opcions possibles (A, B, C, D o E), cada ítem contestat incorrectament resta 0,25 ítems correctament contestats; per tant 4 errors resten una resposta una resposta correcta.

Es realitzarà retroacció del resultats de les proves d'avaluació a través de l'aula i de tutories si s'escau.

La rúbrica d'avaluació del treball està disponible a l'aula virtual.

Qualificació

- 0 a 4,9: Suspens
- 5,0 a 6,9: Aprovat
- 7,0 a 8,9: Notable
- 9,0 a 10: Excel·lent (en el cas que l'estudiant hagi obtingut una nota igual o superior a 9 podrà optar, a criteri del professor/a, a una matrícula d'honor).

Avaluació única

1. En aquesta assignatura no hi ha cap tasca programada per a fer de manera grupal.
2. La data de la prova única coincidirà amb la data de la darrera prova d'avaluació continuada que apareix en la programació diària i en el calendari de les activitats formatives i avaluatives.
3. L'avaluació única consistirà en:
 - Prova 1 que consistirà en **prova escrita mòdul I** i pondera un **25%**.
 - Prova 2 que consistirà en la entrega de un **dossier en un únic dia de tots els exercicis programats en bases ètiques** i pondera un **25%**.
 - Prova 3 que consistirà en **prova escrita mòdul II_III** i pondera un **20%**.
 - Prova 4 que consistirà en **prova escrita mòdul IV** i pondera un **20%**.
 - Prova 5 que consisteix en un **treball individual mòdul II_III_IV** i que pondera **10%**.

Activitat de recuperació

1. Es determina una única data per a l'activitat de recuperació per a tots els estudiants estiguin o no acollits a avaluació única
2. Es proposa una activitat de recuperació als estudiants que hagin estat avaluats a cada mòdul prèviament per un conjunt d'activitats el pes mínim dels quals equivalgui a 2/3 parts de la qualificació i que hagin obtingut una nota final inferior a 5 i superior a 3,5.
3. Aquesta prova consistirà en una activitat avaluativa de la/les proves no superades.
4. Les proves de recuperació seran determinades pel professorat.
5. El/la professor/a pot excloure del procés de recuperació aquelles activitats que, per la seva naturalesa, consideri que no son recuperables.
6. En el cas que l'estudiant superi la prova de recuperació corresponent a la part suspesa, la nota màxima d'aquesta serà un 5.
7. La nota de la recuperació substituirà la nota obtinguda originalment i es re calcularà la nota ponderada final.
8. Un cop superada l'assignatura, aquesta no podrà ser objecte de nova avaluació.

No avaluable

Quan l'estudiant no ha aportat suficients evidències que permetin una qualificació global de l'assignatura, en l'acta sortirà la qualificació de "No avaluable".

Son motiu de falta d'evidències suficients si l'estudiant no participa en cap de les activitats de l'avaluació continuada.

Revisió d'examen

Una vegada publicada la nota final, l'estudiant pot sol·licitar la revisió de la prova de recuperació en el període determinat per la "revisió". No s'accepten sol·licituds de revisió en dates fora del límit establert.

Procediment en cas de còpia / plagi

1. La **còpia o plagi** en qualsevol tipus d'activitat d'avaluació constitueixen un delictes, i es penalitzarà amb un 0 com a nota de l'assignatura perdent la possibilitat de recuperar-la, tant si és un treball individual com en grup (en aquest cas, tots els membres del grup tindran un 0).
2. Si durant la realització d'un treball individual a classe, el/la professor/a considera que un estudiant està intentant copiar o se li descobreix algun tipus de document o dispositiu no autoritzat pel professorat, es qualificarà el mateix amb un 0, sense opció de recuperació, i per tant, tindrà suspesa l'assignatura.
3. Es considerarà que un treball, activitat o examen està "copiat" quan reproduceix tot o una part significativa del treball d'un/a mateix/a, d'un altre company o companya.
4. Es considerarà que un treball o activitat està "plagiat" quan es presenta com a propi una part d'un text d'un autor o autora sense citar les fonts, independentment que les fonts originàries siguin en paper o en format digital.

Aspectes de l'avaluació relacionats amb valors i actituds

1. El/la professor/a podrà disminuir, entre 1 i 2 punts la nota de l'assignatura quan de manera reiterada, l'estudiant no respecti les indicacions del comportament en l'aula i/o pertorbi el funcionament normal de la mateixa.
2. "No es tolerarà cap falta de respecte a les companyes, als companys o al professorat. Tampoc es toleraran actituds homòfobes, sexistes o racistes. Qualsevol estudiant en què es detectin alguna de les actituds anteriorment descrites, se'l qualificarà de suspès a l'assignatura."

Aspectes formals de treballs escrits

En totes les activitats (individuals i en grup) es tindrà en compte, la correcció lingüística, la redacció i els aspectes formals de presentació.

Altres consideracions

1. Totes les proves avaluatives estaran publicades en la programació diària i en el calendari de les activitats formatives i avaluatives.
2. La data de la prova única coincidirà amb la data de la darrera prova d'avaluació continuada.
3. L'alumnat que repeteix l'assignatura pot sol·licitar al començament de curs realitzar només una avaluació de síntesi final (article 117, pàgina 46 de la Normativa acadèmica de la Universitat Autònoma de Barcelona (Aprovada per acord del Consell de Govern de 7 de juliol de 2022, i modificada per acord de Consell de Govern d'1 de febrer de 2023).

Els estudiants en segona o més matrícula que s'hagin presentat a totes les proves d'avaluació el curs anterior, poden optar a avaluar-se amb una única activitat d'avaluació de síntesi. Aquesta activitat consistirà en un examen en finalitzar l'assignatura coincidint amb l'examen escrit de l'assignatura. Els estudiants en segona o més matrícula que vulguin optar a l'examen de síntesi ho han de comunicar per escrit al professorat responsable de l'assignatura dues setmanes abans de la data publicada.

Avaluació continuada mòdul Bases Metodològiques

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova escrita	20%	1	0,04	E03.03, E03.06, E05.02, E05.03 E06.05, E07.05, E07.06, E07.07 E07.08, E07.09, E08.01, E08.02 E08.03, E12.01, E12.02, E12.03
Mòdul II-III Mòdul IV	20%	1	0,04	E12.04, E20.03, B01, G03.01, G03.02, G03.03, G03.04, G03.05 G03.06
Treball individual:				E03.03, E03.06, E05.02, E05.03 E06.05, E07.05, E07.06, E07.07 E07.08, E07.09, E08.01, E08.02 E08.03, E12.01, E12.02, E12.03
Mòduls II_III_IV	10%			E12.04, E20.03, B01, G03.01, G03.02, G03.03, G03.04, G03.05 G03.06

Bibliografia

Llibres:

LOS DIAGNÓSTICOS ENFERMEROS. REVISIÓN CRÍTICA Y GUÍA PRÁCTICA

Autor: Mª Teresa Luís Rodrigo.

Edició: 9ª Masson 2014.

ISBN: 978-84-458-1916-6.

FUNDAMENTOS DE ENFERMERÍA. CONCEPTOS, PROCESO Y PRÁCTICAS

Autor: Andrew Berman, Shirlee J. Zinder, Barbara Kozier.

Edició: Glenora Erb Edició 9^a 2013.

ISBN: 978-84-8322-405-2 (vol I).

DIAGNÓSTICOS ENFERMEROS. DEFINICIONES Y CLASIFICACIÓN 2021-2023

Autor: Nanda International-Herdman and Shigemi Kamitsuru.

Edició: 12ª Edició. Elsevier España S.L 2021.

ISBN: 978-849-022-9514.

ÉTICA Y ENFERMERÍA

Autor: Lidia Feito.

Edició: 2009.

ISBN: 978-84-285-3525-0.

ÉTICA DE LAS PROFESIONES

Autor: Julio Vielva.

Edició: 2ª Edició 2007

ISBN: 978-84- 330-1668-3.

Pàgines web d'interès:

[Codi ètica COIB](#)

[Fundació bioètica Grífols](#)

[Revista Bioètica i debat](#)

[Comitè de bioètica de Catalunya](#)

[Comitè bioètica Espanyol](#)

Programari

- Moodle.

